

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú požiadavky na udržiavanie poľnohospodárskej plochy, aktívneho poľnohospodára a kondicionality

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/603>

Materiál v pripomienkovom konaní do 17.10.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu nariadenia vlády je definovať spoločné požiadavky v súvislosti s niektorými opatreniami stanovenými v strategickom pláne Spoločnej poľnohospodárskej politiky, na ktoré sa vzťahuje integrovaný administratívny a kontrolný systém a pravidlá kondicionality, v nadväznosti na novú právnu úpravu vyplývajúcu z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021) v platnom znení. V záujme zabezpečenia právnej istoty, ochrany práv poľnohospodárov a zaručenia bezproblémového, koherentného a efektívneho fungovania typov podpôr vo forme priamych platieb, ako aj vybraných typov podpôr v záujme rozvoja vidieka a vybraných typov podpôr v určitých sektoroch, sa návrhom nariadenia vlády vymedzia základné pojmy, pravidlá údržby poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pastvu a pestovanie bez prípravných činností, ktoré presahujú rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a strojov, a pravidlá kondicionality v intenciách strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky. V súvislosti s novou európskou legislatívou a novým Strategickým plánom v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky ministerstvo súčasne predkladá do legislatívneho procesu ďalšie legislatívne návrhy s cieľom ustanoviť legislatívny rámec potrebný na podávanie žiadostí, ich administrácia a následné vyplácanie finančných prostriedkov z príslušných fondov Európskej únie (LP/2022/560 a LP/2022/604).

Návrh nariadenia má nadobudnúť účinnosť dňa 01.12.2022, okrem vymedzených ustanovení, ktoré majú nadobudnúť účinnosť neskôr.

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu nariadenia vlády je definovať spoločné požiadavky v súvislosti s niektorými opatreniami stanovenými v strategickom pláne Spoločnej poľnohospodárskej politiky, na ktoré sa vzťahuje integrovaný administratívny a kontrolný systém a pravidlá kondicionality, v nadväznosti na novú európsku právnu úpravu. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k §2, písmeno c) návrhu nariadenia

Navrhujeme rozšíriť definíciu, tak aby zahŕňala akúkoľvek plochu na ktorej sa produkujú poľnohospodárske produkty. (zakryté plochy, vertikálne pestovanie, aquaponické, hydroponické pestovanie atď).

2. Zásadná pripomienka k § 4 návrhu nariadenia

Znením § 4 návrhu nariadenia upravujúce definíciu aktívneho poľnohospodára navrhujeme primerane nahradiť znením definície aktívneho poľnohospodára podľa § 3 aktuálne účinného nariadenia vlády 342/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb.

Odôvodnenie:

Ustanovenie § 4 návrhu nariadenia týkajúce sa aktívneho poľnohospodára sa v zásade vracia k právnej úprave aktívneho poľnohospodára ustanovenej vo vyhlásenom znení nariadenia vlády 342/2012 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb. Nariadením č. 73/2018 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov došlo v rámci požiadaviek na aktívneho poľnohospodára práve k vypusteniu prvkov súvisiacich s tzv. negatívnym zoznamom nepoľnohospodárskych činností s cieľom zníženia administratívnej záťaže pri poskytovaní priamych platieb, pričom práve tieto prvky spôsobovali komplikácie na strane žiadateľov ako aj kontrolného orgánu. V nadväznosti na uvedené preto nevidíme dôvod na opätovné zavedenie prísnejších požiadaviek, ktoré v zásade budú viesť len k väčšej administratívnej záťaži. Nami navrhovanou zmenou dôjde k naplneniu zásady proporcionality, v zmysle ktorej je nevyhnutné posúdiť či na dosiahnutie legitímneho cieľa nie je k dispozícii aj menej obmedzujúci resp. menej invazívny či šetrnejší právny prostriedok. Právna norma totiž v podmienkach materiálneho právneho štátu nemôže obmedzovať základné právo alebo slobodu viac, ako je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa ňou sledovaného, resp. právna norma by mala dosahovať sledovaný cieľ najmenej drastickým spôsobom. V opačnom prípade by predmetné ustanovenie návrhu nariadenia bolo aj v rozpore s programovým vyhlásením vlády SR, v zmysle ktorého sa vláda zaviazala o znižovanie byrokratickej a administratívnej záťaže.

3. Zásadná pripomienka k § 8 návrhu nariadenia

Znenie § 8 návrhu nariadenia navrhujeme nahradiť nasledovným znením: „Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. decembra 2022, okrem normy DPEP 7 Striedanie plodín na ornej pôde, okrem plodín pestovaných pod vodou v prílohe č. 2, ktorá nadobúda účinnosť 1. januára 2024, a § 6, normy DPEP 2 Ochrana mokradí a rašelinísk v prílohe č. 2, normy DPEP 5 Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov v prílohe č. 2, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2025.“

Odôvodnenie:

V súvislosti s navrhovanou zmenou k DPEP 5 Riadenie obrábania pôdy, zníženie rizika degradácie a erózie pôdy vrátane zohľadnenia sklonu svahov v prílohe č. 2, v časti veternej erózie, ktorá si bude vyžadovať väčší časový rámec v súvislosti s úkonmi spojenými s dodržiavaním podmienok navrhujeme posunutie účinnosti predmetnej normy k 1. januáru 2025 ako je tomu v prípade normy DPEP 2.

4. Zásadná pripomienka k prílohe č. 2, časti A, DPEP 5, bodu 3 návrhu nariadenia

Navrhujeme doplniť konkrétne opatrenia, ktorými sa na ohrozených plochách veternou eróziou má zabrániť, alebo minimalizovať pôsobenie veternej erózie.

Odôvodnenie:

Znenie tretieho bodu považujeme za vágne, nakoľko žiadnym spôsobom nekonkretizuje opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo minimalizovať pôsobenie veternej erózie, tak ako je tomu napr. v prípade vodnej erózie. Znenie tretieho bodu bez uvedenia aspoň negatívneho vymedzenia konkrétnych opatrení, stavia žiadateľa do stavu právnej neistoty, kedy žiadateľ žiadnym spôsobom nevie posúdiť, či ním vykonané opatrenia budú postačujúce na splnenie predmetnej podmienky, čo bude mať vplyv na poskytnutie resp. neposkytnutie platieb žiadateľovi. V tejto súvislosti si dovoľujeme uviesť, že nejasnosť, viacvýznamovosť a vágnosť pojmov vytvára stav právnej neistoty, čím sa dostávajú do rozporu s čl. 1 Ústavy SR. Právny stav, ktorý umožňuje rôznorodý výklad ustanovení, pri ktorom nie je ani na základe všeobecného interpretačného pravidla možné vytvoriť stav právnej istoty je v rozpore s princípom právnej istoty (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 19/98). Ústavný súd Českej republiky potvrdzuje, že materiálny právny štát vyžaduje, aby zákon bol z hľadiska formy, ako aj obsahu predvídateľným konzistentným prameňom práva, ktorý je v súlade s princípmi právneho štátu a demokratického legislatívneho procesu (nález ÚS ČR sp. zn. Pl. ÚS 77/06).

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/603>